

Activiteiten in het kader van de deelprojecten *Nieuwe functies en functiedifferentiatie* Risicoregio Rijnstreek

Willem van der Wolk 06/04/2009

Deelproject

Er dienen zich in de nabije toekomst meerdere nieuwe opleidingstrajecten aan en daarmee ook meerdere nieuwe typen onderwijsfuncties. Het platform wil onderzoeken wat die nieuwe functies kunnen bieden als het gaat om loopbaanperspectief van nieuw en zittend personeel, verlichting werkdruk, taakverrijking. Te denken valt hierbij aan de PAL (de persoonlijke assistent van de leraar), de studenten die een beperkte bevoegdheid halen met de nieuwe educatieve minor, en de associate degree. Het platform wil op basis van de uitkomsten van het onderzoek pilots uitvoeren en voorstellen ontwikkelen voor inbedding in het functiebouwwerk.

Het platform wil de relatief grote groep jonge docenten in de regio een goede loopbaan bieden. Het bovengenoemde traject rond functiedifferentiatie biedt hiertoe kansen.'

Schematisch

Deelproject 4 Nieuwe functies en functiedifferentiatie (Rijnstreek)	Creëren van aanbod in de vorm van nieuwe onderwijs- en ondersteunende functies en ontwikkelen van functiedifferentiatie op de scholen	Onderzoek naar en ontwikkeling van nieuwe functies en bijbehorende opleidingsstructuren en inbedding in het functiebouwwerk van de scholen.
---	---	---

Participanten

Bij het uitwerken van dit deelproject zijn in de pilotfase de volgende participanten betrokken:

Maximaal 2 scholen
Universiteit Leiden (educatieve minoren en PAL)
Hogeschool Rotterdam (AD, PAL(?))
Hogeschool InHolland (AD,PAL(?))
Hogeschool van Amsterdam(AD,PAL(?))

Begripsomschrijving

In haar nota 'Krachtig meesterschap' (september 2008) geeft Staatssecretaris Marja van Bijsterveldt het belang van vroege kennismaking van studenten met de onderwijspraktijk aan: 'Het is belangrijk dat we de kweekvijver vergroten door studenten eerder kennis te laten maken met het leraarschap. Faculteiten en Hogescholen kunnen dat onder andere doen door binnen de vrije keuzeruimte in de bachelorfase van opleidingen, die niet op het leraarschap zijn gericht, vakken aan te bieden ter introductie op het leraarschap.'¹

¹ Krachtig Meesterschap, p.39.

In dit kader worden drie nieuwe categorieën werkenden in het Voortgezet Onderwijs onderwijs geïntroduceerd.

- Bezitters van de educatieve minor

Universiteiten ontwikkelen een educatieve minor in de bachelorfase voor een groot aantal opleidingen (zie bijlage). De minor heeft een omvang van 30 EC bestaande uit een theoretische en praktijk component en is toegankelijk voor studenten die 120 EC hebben behaald. De bachelor student die de educatieve minor afrondt is voorbereid op het geven van onderwijs in zijn vak in het vmbo-tl, en de eerste drie jaren van havo en vwo. Hiervoor wordt een nieuwe bevoegdheidsregeling in het leven geroepen.

Studenten met een bachelor inclusief de educatieve minor worden gestimuleerd door te stromen naar het master traject dat uiteindelijk leidt tot de eerstegraads bevoegdheid.

- PAL (persoonlijk assistent van de leraar)

De PAL bestaat al enkele jaren en komt voort uit de bèta hoek (oorspronkelijk geïnitieerd en gefinancierd vanuit het Bèta Platform). Belangrijk doel van de invoering van de PAL is naast werkdrukverlichting van docenten het laten kennis maken van studenten met het VO als (mogelijk) werkveld.

De PAL verricht ondersteunende werkzaamheden voor de docent. Hij doet dit in de vorm van een bijbaan in het onderwijs.

Vanuit de Universiteit Leiden wordt gewerkt aan het invoeren van het PAL schap voor studenten van alle faculteiten/ opleidingen. Uitgangspunt hierbij is dat het PAL-schap open staat voor bachelorstudenten vanaf het tweede jaar van de bachelorstudie. Het-PAL schap kan ook een natuurlijke overgang vormen naar de educatieve minor.

- Bezitters van een Associate Degree

Hogescholen ontwikkelen een Associate Degree. Een HBO traject met een omvang van 120 EC (2 jaar voltijd) , bestaande uit een theoretische en praktische component. De student die het AD traject afrondt is opgeleid om in het primaire onderwijs proces in het tweedegraads gebied te kunnen functioneren. De AD'er is niet opgeleid om en verricht geen andere docenttaken dan lesgeven. AD'ers moeten qua niveau opereren tussen de onderwijsassistent en de tweedegraads bevoegde docent.

Projectinhoud

De opleidingsinstituten werken de opzet, vormgeving (en curricula) voor de nieuwe initiatieven uit. Daar waar het het praktijkaspect van de opleiding betreft in nauwe samenwerking met het scholenveld.

Het deelproject *Nieuwe functies en functiedifferentiatie* richt zich op de implementatie van deze opleidingstrajecten in de VO school en op de inbedding van gediplomeerden in het functiebouwwerk. Daarbij zal ook gekeken worden naar de positie van onder andere de onderwijs assistenten.

In grote lijnen komt het er voor de projectperiode (februari 2009-december 2011) op neer dat het deelproject zich richt op de volgende groepen:

Studenten Educatieve Minor en Associate Degree

- Activiteiten

- Koppelen aan vissen aan eigen vijver: werven, belangstelling opwekken.
- Voor welke activiteiten inzetten?
- Voor welke activiteiten niet?
- Wanneer/welke periode zijn EM/AD's in de school?
- Begeleiding
 - Welke specifieke begeleiding hebben deze studenten nodig?
 - Wie zijn bij de begeleiding betrokken (BOS/ vakcoach...)?
 - Scholing begeleiders
 - Inbedding EM en Ad in begeleidingsstructuur
 - Afstemming begeleiding school-instituut
- Matching
 - Hoe worden studenten gekoppeld aan scholen?
- Evaluatie

Gediplomeerden Educatieve Minor en Associate Degree

- Begeleiding
 - Inductieprogramma (professionele ontwikkeling als beroepsbeoefenaar)
- Inbedding in functiebouwwerk
 - Beschrijving functies
 - Inschaling
- Opscholing
 - Hoe worden EM en AM 's in staat gesteld en gestimuleerd op te scholen naar eerstegraads bevoegdheid (EM) en tweedegraads bevoegdheid (AD)?
 - Materiële voorzieningen (studiekosten)
 - Roostering (zodanig dat onderwijs gevolgd kan worden)
 - Maximale baanomvang in relatie tot studielast
 - Afspraken vastleggen
- Evaluatie

Persoonlijk Assistent van de Leraar

- Werving en Selectie
 - Wie verzorgt werving, selectie en matching met de scholen?
- Activiteiten
 - Inventarisatie bij zittend personeel van mogelijke activiteiten
 - Omvang aanstelling
 - Welke activiteiten en welke niet
- Begeleiding
 - Welke specifieke begeleiding hebben deze studenten nodig?
 - Wie zijn bij de begeleiding betrokken (BOS/ vakcoach...)?
 - Scholing begeleiders
 - Inbedding PAL in begeleidingsstructuur
 - Afstemming begeleiding school-opleiding
- Beloning (inclusief functiebeschrijving)

Zittend personeel

- Zittend personeel actief betrekken bij ontwikkelingen
 - BOSsen bij ontwerpen trajecten begeleiding EM, AD en PAL
 - BOSsen verder professionaliseren voor begeleidingstaken
 - Docenten van verschillende vakken betrekken bij knelpuntenanalyse om te komen tot taken en profiel van de PAL.
 - Docenten actief informeren over en betrekken bij ontwikkelingen rond EM, AD en PAL
 - Wat betekent de introductie van EM, Ad en PAL voor de rol van het zittend (bevoegd) personeel (en daarmee voor het totale functiebouwwerk)?

Projectopzet

Het deelproject wordt uitgewerkt in een viertal werkplannen:

Werkplan 1- Studenten Educatieve Minor en Associate Degree

Werkplan 2 - Gediplomeerden Educatieve Minor en Associate Degree

Werkplan 3 - Persoonlijk assistent van de leraar

Werkplan 4 - Gevolgen voor functiebouwwerk

Werkplan1 – Studenten Educatieve Minor en Associate Degree

betrokkenen	Doel	Producten	Activiteiten	Klaar
BOSsen Vertegenwoordigers opleidingen	Ontwikkelen Schooldeel opleiding	Matchingsprocedure Draaiboek begeleiding Activiteitenbeschrijving	Ronde tafels voor input in april en mei 2009	30 juni 2009
Schoolleidingen	Accordering en implementatie traject op school			15 juli 2009
Scholen Opleidingen Studenten	Uitvoeren eerste opleidingstrajecten rond EM en AD in het schooljaar 2009-2010			Medio 2010
BOSsen	Verdere professionalisering			
Scholen Opleidingen Studenten	In het schooljaar 09-10 wordt het traject uitgebreid geëvalueerd op basis waarvan bijstelling miv 10-11 wordt voorgesteld			Mei 2010
Projectleiding/ scholen	Informeren overige scholen over ervaringen en resultaten			Voorjaar 2010
Scholen Opleidingen Studenten	Uitvoeren tweede keer opleidingstrajecten o.a. op basis evaluatie eerste traject. (Met uitbreiding aantalpilots)			Medio 2011
Scholen Opleidingen Studenten	In het schooljaar 10-11 wordt het traject nogmaals uitgebreid geëvalueerd op basis waarvan definitieve invulling wordt voorgesteld			Mei 2011

Werkplan2 – Gediplomeerden Educatieve Minor en Associate Degree

betrokkenen	Doel	Producten	Activiteiten	Klaar
Schoolleiding/ BOSSen	Ontwerpen inductietraject	Draaiboek begeleiding inductie	Werkconferentie Begin 2010	April/mei 2010
Schoolleidingen/ personeelsfunctionarissen	Inbedden in functiebouwwerk	Taakbeschrijvingen inschaling	Inventarisatie mogelijkheden Informatieve bijeenkomsten	April/mei 2010
Schoolleidingen/ personeelsfunctionarissen	Beschrijven opscholingsmogelijkheden EM en AD	Scholingsplannen EM en AD, inclusief randvoorwaarden	Inventarisatie scholingstrajecten werkconferentie	April 2010
Scholen	Aanstellen EM's en AD's per schooljaar 10-11			Medio 2010
Scholen	Evalueren eerste jaar werken met EM's en AD's en hun functioneren in het functiebouwwerk en in opscholing			Mei 2011
Scholen	Bijstellen afspraken rond functiebouwwerk			Mei 2011
Projectleiding/ scholen	Informereren overige scholen over ervaringen en resultaten			Voorjaar 2011

Werkplan3 – Persoonlijk assistent van de leraar

betrokkenen	Doel	Producten	Activiteiten	Klaar
Docenten VO Projectleiding Schoolleidingen	Vaststelling behoefte	Knelpunten analyse	inventarisatie	mei2009
Docenten VO Projectleiding Schoolleidingen	Beschrijving activiteiten PAL	Taakbeschrijving/ Profiel PAL	Beschrijven taken op basis van inventarisatie	Juni 2009
Schoolleidingen	Afspraken vergoeding			Juni 2009
Universiteiten/ scholen	Komen tot afspraken rond werving, selectie en matching			Juni 2009
BOSSen/ scholen	Komen tot afspraken rond begeleiding PAL			Juni 2009
Scholen	Start PAL trajecten			Vanaf september 2009
Scholen Opleidingen Studenten	In het schooljaar 09-10 wordt het traject uitgebreid geëvalueerd op basis waarvan bijstelling miv 10-11 wordt voorgesteld			Mei 2010
Projectleiding scholen Universiteiten	Informereren overige scholen over ervaringen en resultaten			Voorjaar 2010

Werkplan 4 – Gevolgen voor functiebouwwerk

betrokkenen	Doel	Producten	Activiteiten	Klaar
--------------------	-------------	------------------	---------------------	--------------

Projectleiding Schoolleidingen	Creëren draagvlak	Regelmatige informatie in de scholen en bevraging docenten over activiteiten rond diverse deelplannen		Loopt gedurende gehele projectperiode door
Schoolleidingen P&O functionarissen	Aanpassen functiebouwwerk	Vorstel functiebouwwerk, inclusief wellicht andere rolverdeling zittend personeel	Inventarisatie resultaten andere werkplannen Raadplegen betrokkenen	Medio 2010
Schoolleidingen P&O functionarissen	Uitvoeren implementatietraject functiebouwwerk			2010-2011
Schoolleidingen P&O functionarissen Docenten	Evaluatie aanpassingen in functiebouwwerk			Medio 2011

Welke scholen kunnen deelnemen ?

Om aan dit deelproject deel te kunnen nemen, moet een school een goede opleidingsinfrastructuur hebben (opgeleide BOSsen (en vakbegeleiders) en enkele jaren ervaring hebben met Samen Opleiden trajecten.

Scholen tekenen in op het totale deelproject (4 werkplannen). Wel is het mogelijk bij de werkplannen 1 en 2 op een van de onderdelen (EM of AD) in te tekenen.

Scholen die deelnemen aan de eerste pilot gaan in principe verder in het tweede pilot jaar.